

Topograf

Značky turistických map

- Vrstevnice
- Osamělá skála
- Jeskyně
- Vodní tok s lávkou a mostem
- Bažina
- Pramen
- Koupaliště
- Dálnice
- Silnice 1. třídy
- Ostatní silnice
- Zpevněná cesta
- Nezpevněná cesta
- Pěšina
- Autobusová zastávka
- Železniční stanice
- Elektrické vedení

- Místo dalekého rozhledu
- Rozhledna
- Restaurace
- Hrad, zámek
- Zřícenina
- Významné místo
- Kostel
- Kaple
- Kříž
- Les jehličnatý/listnatý
- Památný strom
- Hranice nár. parku / CHKO
- Přírodní rezervace, zajímavost
- Státní hranice
- Značení turistických tras

Vrstevnice

Vrstevnice je pomyslná čára, která spojuje místa se stejnou nadmořskou výškou. Jít po vrstevnici tedy znamená jít po rovině (ani do kopce, ani z kopce). Kratší vzdálenost mezi vrstevnicemi v mapě znamená prudší svah, zatímco velké rozestupy vrstevnic naznačují spíše rovinatý terén.

Měřítko

Měřítko mapy je číslo, které určuje, kolikrát je mapa zmenšená oproti skutečnosti. Pokud má tedy mapa měřítko např. 1 : 50 000, znamená to, že vzdálenost změřená na mapě je ve skutečnosti 50 000krát větší. Takže například:

$$1 \text{ cm v mapě} * 50\,000 = 50\,000 \text{ cm} = 500 \text{ m} = 0,5 \text{ km ve skutečnosti}$$

Topograf

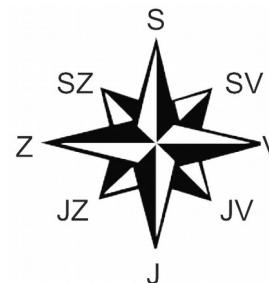
Světové strany

Pro orientaci v terénu a určení směru používáme 4 hlavní světové strany:

Sever - S, Jih - J, Západ - Z a Východ - V

Směr lze dále upřesnit, např. mezi jihem a západem se nachází jihozápad.

Na buzolách a kompasech bývají světové strany označeny anglicky: N - North, S - South, W - West, E - East.

Azimuty

Pro přesnější určení směru používáme azimuty. Azimut je úhel, který daný směr svírá se severním směrem. Měří se ve stupních ($^{\circ}$) od 0 do 360.

Sever vždy odpovídá 0° , východ 90° , jih 180° a západ 270° .

Buzola

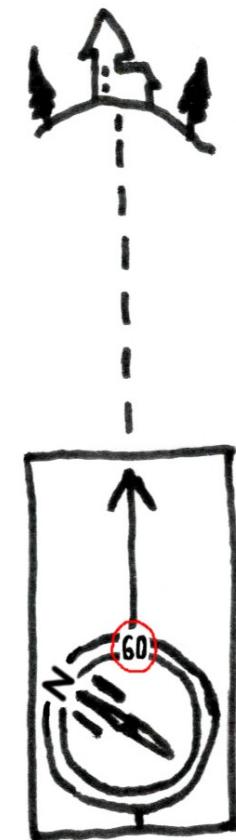
K měření azimutů slouží buzola. Jejím základem je kompas, jehož střelka ukazuje na magnetický pól Země (*červená část ukazuje na sever, černá na jih*). Oproti kompasu má buzola navíc delší základnu se směrovými ryskami a otočné kolečko pro určování azimutu, pravítko pro měření vzdálenosti v mapě a zvětšovací sklíčko pro čtení v mapě. Azimut se nastavuje a odečítá na otočném kolečku buzoly proti rysce se šipkou na základně buzoly. Při měření azimutů je třeba buzolu držet ve vodorovné poloze a nepřiblížovat k ní kovové předměty - jinak hrozí, že střelka nebude ukazovat správně.

Orientace mapy

Abychom lépe porovnali obsah mapy se skutečností, je vhodné si mapu v terénu natočit tak, aby sever mapy (její horní okraj) odpovídal skutečnému severu. Tuto orientaci provedeme tak, že buzolu položíme na mapu delší hranou k levé či pravé hraně mapy, otočné kolečko nastavíme do výchozí polohy (na 0° čili sever) a otáčíme mapou včetně buzoly dokud červená střelka buzoly neukazuje na sever číselníku buzoly.

Určení azimutu bodu v terénu

Chceme-li znát azimut bodu v terénu (např. abychom pak v mapě zjistili o jaký bod jde), namíříme buzolu ryskou s šipkou na daný bod a *otáčíme otočným kolečkem*, dokud červený konec střelky neukazuje na sever na otočném kolečku (střelka je „v chlívku“ mezi dvěma tlustými ryskami otočného kolečka, které označují sever).

Chůze podle azimutu

Máme-li azimut cíle (získaný např. z mapy), odpovídající směr v terénu určíme tak, že na otočném kolečku buzoly nastavíme hodnotu (např. 60°) proti rysce buzoly. Následně *otáčíme celou buzolou* tak dlouho, dokud červený konec střelky neukazuje na sever otočného kolečka (střelka je „v chlívku“). Ryska s šipkou ve směru delší strany buzoly nyní míří námi požadovaným směrem.